

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 fnt — kr
Fél évre 3 fnt — kr
Negyedévre 1 fnt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Husvét napja.

(+) A mai nap a keresztyén világ legnagyobb ünnepe. Emlékezete annak, hogy isteni alapítója meggyőzte a halált s az alvilágból dicsőségesen feltámadott.

Az ó-klasszikus mithoszokban is csak Isten fiai vagy kegyeltjei térhettek meg az alvilág birodalmából; de a cél, a melyért leszállásuk történt, szépen jellemzi a nagy különbséget, mely a régi és keresztyén felfogás között van. Orfeus leszállott, hogy feleségét visszahozza a halálból; Aeneas, hogy atyjával találkozhassék; Theseus csak Persefonéért, Kastor és Polydeukes csak egymásért: Jézus azonban, a keresztyének istenének fia, az egész emberiségért ment le az alvilágba.

A régi népek hitében csak alakatlanul, bizonytalan és méltatlan formában tévedezett, hogy az ember élete nem szűnik meg végkép a test halálával. A régi bölcsök egyik-másikát már magasabb gondolat vezette ennek a sejtelmére: méltatlannak tartották az emberi szellemhez, hogy egy-két évtizedes élet után az örök semmiségbe merüljön; s méltatlannak tartották, hogy az isteni gondosság, mely az ember teremtésében megnyilatkozott, ne nyilatkozzék meg egyszersmind az igazságszolgáltatásban is, a jók jutalmazásában s a rosszak büntetésében.

Jézus e homályos és bizonytalanságban tévedező gondolatokat isteni tekintéllyel és példával az erős hit bizonyosságáig emelte, fejséges erővel hirdette azt, hogy halálon, elmúláson mindörökké diadalmaskodik, minden időt, minden poklot legyőz az Ige, az Eszme.

Nem hal meg az, ki életét fáradságban és gondban töltötte övéért, hogy nekik az anyagi és szellemi élet szükségleteit, a jövő elégedettségét megszeresse; élni fog övéi véreben, emlékezetében és szeretetében. Nem hal meg az, aki jótékonyágával áldást árasztott a szűkölködők között; nevét a hir szárnyaira vette, már életében felvitte a csillagokig, hol a könyörület érdemeit gyémánttollal aranykönyvbe írják az ég angyalai. Nem hal meg az, soha sem halhat meg az, a ki eszméivel és tetteivel dicsőséget és jobb jövőt biztosított nemzetének; a történelem lapjai és minden korszak kegyelelte biztosította a halhatatlanságot.

Mindezek szelleme örökké él bennünk és közöttünk; temető fűvének zöldjéből, virág illatából, csillagfény rezgéséből, álmainkból jó sugallatot, hűséget, szeretetet árasztanak felénk miénk, nemzetünk s az emberiség iránt

Az egyént boldogítja az erős hit. A hit költőisége felmelegít és megnyugtát. Az egyénre nézve nincs jobb semmi

ennél a jó reménységnek és hitnek boldogító voltánál.

De hitnél és reménynél erősebb és biztosabb támasztékra van szükség akkor, mikor a haza halhatatlanságára, minden időn és poklon való diadalmaira gondolunk. Itt biztosabb tekintettel kell látnunk a jövődőt s a halhatatlanság eszközeit.

Ez az eszköz a hazaszeretet, vagyis a haza czéljainak önzetlen szolgálata.

Önzetlenül, minden egyéni érdek nélkül, minden erővel és hűséggel, a legjobb meggyőződés szerint működni azon, hogy a magyar állam belsőleg egységes, erős és virágzó legyen; hogy anyagi és szellemi ereje mindinkább fokozódjék; hogy népei a törvények oltalma alatt legjobban boldoguljanak; hogy megélhetésük, vagyonosodásuk és művelődésük külső feltételei biztosíttassanak; működni azon, hogy az állam külsőleg tekintélyes legyen; hogy a magyar név tiszteletet követeljen mindenfelé. Ezen czélok szolgálata tölti ki a hazaszeretet fogalmát.

Minden intézményünk, a legelső a legutolsóig, való vagy képzelt sikereink, politikai életünk minden jelensége e szempontból hívja föl és érdemli meg a tárgyilagos bírálatot.

Ha egyéni vagy merev pártcélokat szolgálunk akkor, midőn hazánk létérdekeiről van szó; ha hibákat leplez-

TÁRCZA.

A zászlóhoz.

Hogyha szentegyházba lépek,
A nagy Istent keresem;
Fölrágad egy mély sohajtás
Túl a tündöklő egen.
De ha te kibontod szárnyad,
Isten száll a szívbe le;
Teremtő lesz minden érzés
Te alattad,
Ezer éves történetünk szent jele!

Üstökösláng fenn az égen
Anyi sugárt nem hagyott,
Mint a mennyi, öreg zászló,
Szineiden ott ragyog.
Ha bekapott szárnyaidba
Viharoknak zord szele,
Mi e szélben, harcban, vészben
Megőriztünk,
Ezer éves dicsőségünk szent jele!

Leborul e drága földre
Áhitattal a magyar,
Ki hazája szűk határan
Kivül élni nem akar;
S míg imádó hó ajkáról
Csókja száll a rögre le,
Forró szíve nagy hevével
Rád esküszik,
Ezer éves honszerelmünk szent jele!

Ami minket tehozzád fűz,
Örök láng a kebelen!
Az az érzés édes-fajó,
Mint az első szerelem.
Féltve őrzött drága kincsnek
Fel van írva rád neve:
Te vagy a mi talizmánunk,
Szent ereklyénk,
Ezer éves szabadságunk szent jele!

Gyásza is volt a magyarnak;
Egy tartá csak fenn: a hit.
Zokogással csókolgattuk
Szertefoszló rongyait.
Hőseinknek rád hullt vérért

Omló könyünk mosta le;
S eltakartunk, hogy gyalázat
Ne érhesse,
Ezer éves szenvedésünk szent jele!

S nem hagyunk el, nem, halálig,
Bármit küld a sors reánk,
Míg agyunkban gondolat lesz
És szívünkben büszke láng!
A magyar nép tisztos arczát
Senki csuffá ne tegye!
Összetörjük, a ki tenné!
És megóvunk,
Ezer éves becsületünk szent jele!

Oh, lobogj hát újra fennen!
Fény övezze szárnyaid!
Tartsad össze mindörökre
Magyarország fiait!
S hogy ne mossa gyásznak könye
Ezt a földet, ne, soha:
Lengi fölötte, mint az áldás,
Megérdemlett jobb jövőd
Ezer éves záloga!

Szabó Jenő.

getnénk akkor, midőn belőlük nemzeti jogaink csorbája, a nép verejtékével teremtet anyagi fejlődésünk kára következhetik; ha el tudnánk nézni efemer politikai sikerekért olyan törekvéseket, melyek főcélja az állami egység és erőgyengítésében kulminál: mindez esetekben nem az igazi hazafiság vezérelné bennünket; hanem talán közönyösség, talán félelem, talán érdek, amely pedig a haza szolgálatában helyet nem kaphat. Bátorság, önzetlenség, szóban és tettben való lelkesedés, őszinteség és higgadság tehet csak jó szolgálatokat.

Minden pártszemponton felül kell a hazaszeretnek emelkednie. Csak ez képes veszedelem esetén együttműködésre kényszeríteni azokat, kik eddig eltérő politikai uton haladtak. Csak ez képes erőt adni a parlamentnek, hogy tekintélyvel s ellenállhatatlan súlylyal lépjen fel mindenütt, ha az egész nemzet nevében megnyilatkozik. Csak ez képes életre, egészséges forrongásba hozni a vénség fogyatkozásaival küzködő testületet, hogy mint a Balaton vize partra vessen mindent, a mi tisztaságát, hitelét, méltóságát megrontotta; csak ez lesz képes megifjítani igazán, hogy büszkén álljon meg azon zivataros tengeren, melynek hullámai ellenségesen ólálkodnak körülötte.

Feltámadás! a nemzet örökifju ereje te általad öntsön erőt politikai életünkbe. Adjon új életet a hazaszeretet bátorságával és mindent legyőző erejével. Így aztán a jövőbiztonságának érzetében örömmel zengjük: Halleluja! „Feltámad az élet és él a halál, pajzsán új ezerévi szent czimere áll. Ujjongass ma öröm, él magyar, áll Buda még! Nem hint szennyet apái porára a maradék.”

Közigazgatásunkról.

(—) Most, midőn a kereszténység szép ünnepét üli, — midőn pihen a társas tevékenység, a pihenő lélek önkénytelenül is behatódva figyeli meg az őt körülvevő életet és az egyes nyilvánulásokat, melyeket a munka idejében csak futólag bírálhat meg.

És mi természetesebb, mint hogy akkor, midőn minden egyes az őt környező körülményeket bírálhatja, mi is önkénytelenül a minket körülvevő, reánk befolyással bíró elemeknek szentelünk egy kis megemlékezést és a pihenés óráiban vizsgáljuk, hogy ezen elemek a hosszú télen át a küzdelmes napokban minő haladást tettek, minő eredményt értek el?

A mi életünket, lapunk éltető elemét pedig első sorban megyénk közigazgatása képezi, melyen szeretettel függünk, és megyénk társadalmi élete, melyben élünk, melyből erőnk merítjük, melynek fejlesztésére törekszünk és melynek szolgálatába állottunk.

Az ünnepek nyújtotta pihenés idejében figyeljük meg tehát, mit tett közigazgatásunk a közelmúltban, minő életet élt le társa-

dalmunk; figyeljük meg nyugodt lélekkel, alapos megfontolással és hozzájuk meg tárgyilagossággal ítéletünket.

Sok, nagyon sok az, amit közigazgatásunk a lefolyt télen végzett, az utolsó hat havi működésében kiváló momentumot képezett: az általános tisztújítás, az egyházipolitikai törvények életbeléptetése, melyeknek méltó keretét szolgált a mezőrendőri törvények végrehajtása és az új örökösödési eljárás beillesztése a vagyoni jogi törvények hézagaiba.

Az államéletben oly fontos intézmények ezek, hogy keresztülvitelük minden rázkódattatás, zavar nélkül csak is úgy lehetséges, ha végrehajtásukra egy kipróbált, munkaszerető és lelkiismeretes közigazgatási tisztikar áll rendelkezésre.

És ime — örömmel konstatálhatjuk, hogy Alsófehérvármegye az alkotmány nyújtotta ezen fontos intézkedéseket végrehajtotta, életbeléptette a nélkül, hogy a megye közönsége, polgársága a legkisebb rázkódattatásnak, zavarnak lett volna kitéve.

Itt vannak az egyházipolitikai törvények. Ezen, a százados gyakorlatot teljesen átalakító törvények mikénti végrehajtásának eredményét még e törvényeket megalkotó tényezők is aggálylyal nézték, és annak dacára az ezen törvények alkotta új élet megindult szép csendesen október 1-én, az újonnan és előzetesen megosztott erői a közigazgatásnak e napon megkezdtek működésüket, akadály fel nem merült, az intézmény a nép életében ildomosan, okosan bevezetett és most az első, a legnehezebb felévi működés után, az új intézmény megfogamzott, bevált és napról-napra erősöbül.

Szinte a régi szokáson alapuló mezőgazdaságot az új kor követelményeinek megfelelően átalakította a mezőrendőri törvény. Mily felő volt, hogy népünk, e conservatív jellegű nép, az újítást idegenkedéssel fogadja és ellenszegülend a hatósági intézkedéseknek és sok dolgot fog adni az új törvény meghonosítása. De egy év leforgása alatt azt tapasztaljuk, hogy a gazdálkodó nép hamar elsajátította és megértette az új törvény elnyeléseit, megbarátkozott az új eszmékkel; és tehette volna-e ezt, ha nem egy felvilágosult, lelkiismeretes közigazgatás készíti elő a talajt és érteti meg a vezetésére bizott lakossággal az új törvény intencióit?

A zavaros örökösödési eljárásnak végét vetette az új örökösödési intézkedés; a közigazgatás fontos közegeinek, a jegyzőknek, jutott osztályrészül annak a meghonosítása, és e téren is — mondhatjuk — kielégítő az eredmény.

És ez eredményeket minek köszönhetjük? első sorban is annak, hogy vármegyénk élén oly tisztviselő-kar áll, mely hivatását teljesen megértve, feladatának lelkiismeretes keresztülvitelén fáradozik; annak, hogy kültisztviselőink derék, kipróbált egyének, kik kötelességeiket ismerik, és állásukat már nem tekintik nobile officiumnak.

Ezen elismerésének adott kifejezést a vármegye közönsége is, midőn e tisztikart a közelmúlt tisztújítás alkalmával helyében meghagyta és irántai elismerését ki is fejezte.

Bizonyára lélekemelő volt konstatálni, hogy nálunk a tisztújítás egyhangú lelkesedés közepette ment végbe, mely a vármegye felvilágosult közönsége méltánylásának kifolyása volt, akkor, midőn időről-időre, napról-napra olvastuk, hallottuk, hogy a pártzen-

vedély, a személyes ellentétek a sántikáló közigazgatás más törvényhatóságokban elkeseredett küzdelmeket, harcokat idézett fel, nálunk pedig ünnepelesen, egyhangú lelkesedéssel választottuk meg újra azokat, kik helyeiket oly méltóan töltötték be.

Az ünnepekhez méltó ép e reminiscencia és lelkesítő azon tudat, hogy ezen eredményhez hozzá járul társadalmi életünk is, midőn mezeimlékezünk szintén majd közelebbről.

Carp volt miniszter az erdélyi kérdésről.

A temesvári „Dreptatea“ azt írja, hogy a craiovai „Vremea“ szerkesztője Carp volt miniszterrel beszélt, a ki a „nemzeti kérdés“ről ekképpen nyilatkozott:

„Erdélyben nem létezik román kérdés, mert arra nézve, hogy hasonló természetű kérdés létezzék, vértanuk, a halottak ezrei szükségesek. Létezik egy örmény kérdés, de erdélyi kérdés nem létezik.”

„Nekem is van egy román eszményem, én is óhajtanék egy nagy román birodalmat, a mely magában foglalná az összes románokat, de tudom azt is, hogy ez lehetetlen most.”

„Én is azt hiszem, hogy most lehetetlen a román eszményt megvalósítani.”

„A politizáló erdélyiek hozzám nem jönnek, mert tudják, hogy én frázisoknak embere nem vagyok, de találkoztam velük Maiorescu urnál, és sürgetéseikre azt válaszoltam nekik: faites vous tuer.”

„Az erdélyi románok követelése és különösen a jogosult követelések a mi engedel-münkkel csakis hét módon érvényesíthetők.”

„Vagy ha becsületes közvetítő szerepét játszunk, kormány és kormány között, na és ez lehetetlen dolog, mert arra nem vagyunk oly erősek, hogy imponáljunk, és hogy ha imponálni nem tudunk és mégis a közvetítő szerepére vállalkozunk, nevetségessé teszünk magunkat.”

„Vagy be kell várnunk az eseményeket, amidőn a szomszédok segedel-münknek nélkülözhetlen szükségét érezni fogják és akkor a román követelések teljesítésétől kell függővé tenni a segédelmet.”

„Én hasznosnak nem tartanám az erdélyieknek mindent megadni, amit követelnek, mert a mi országunk érdeke megkívánja, hogy Ausztria hatalmas legyen. Miután az úgy is meg van bénítva az osztrák-magyar dualismus által, nem kell azt még jobban meggyengítenünk egy magyar-román dualismus által is.”

„Én csak a választási egyenjogúsításra és az iskolákra vonatkozó követeléseket tartom jogosultaknak, de a többieket nem.”

Azután a szerkesztő ekképpen szólt:

„Hogyha Ön Carp ur azt hiszi, hogy helyes dolog felhasználni az európai konflagracziót az erdélyi románok javára, hát akkor miért kellene bevárnia azt, hogy a konfliktus más ok miatt keletkezzék, mert akkor a békekötés alkalmával a román követelések érvényesítése a főkérdés megoldásától függ, és megtörténhetik az is, hogy azok nem lesznek érvényesítve, miután csak annyiban fognak tekintetbe vétetni, amennyiben a főkérdés ezt megengedi, mi okból nem törekszik arra, hogy ezen konflagraczió főoka a román kérdés legyen és hogy a békekötésnél ezen kérdés megoldassék?”

„Azért, — válaszolt Carp — mert ma Erdélyben lehetetlennek tartom a forradalmat.”

„Ott nincs vezető osztály és azután a dolog nem érett.” És miután elmondotta a

német- és olasz egységnek historikumát, ekképpen folytatta:

„Nálunk ezen működés meg nem történt, az utolsó háborúig mi nem jöttünk számításba. Románia nem volt a vonzerőnek központja atöbbsi románokra nézve; a kuczoláhok elgöngyösödtek. A román névre senki sem volt büszke.

„Azu tolsó háboru óta a dolgok megváltoztak, a románok büszkék arra, hogy románok.”

Ezen munka tökéletesítésére meg kell erősíteni Romániát, mindent meg kell tennünk létezésének biztosítására. Ezen cél érdekében készen vagyunk bárkivel szembezállani.

Az összes románok felszabadítását mi fogjuk véghez vinni a szabad Romániából, de hogy odáig jöttünk, meg kell védelmeznünk és meg kell erősíteni a románizmus tüzhelyét, amely mi nálunk van, nem pedig a Kárpáton a Pruton vagy Dunán.

„Ha pedig ön lehetségesnek hiszi Erdélyben a forradalmat, ha a nemzeti eszményt megérettnek találja, akkor csinálja meg a forradalmat és én becsület-szavamat adom önnek, hogy én leszek az ember, aki abból hasznot fog huzni.”

(N-t.)

Könyvismertetés.

(„Pál apostol tana a megigazulásról.” Irta: Bodor János, zágoni ev. ref. pap.)

Eváng. reformatus theologiai intézeteinknél a papképzés emelése, s úgy külső, mint belső szervezeténél fogva igazi tudományos alapra fektetése érdekében célszerű, bölcs és messzekiható intézkedéseket tett az 1884-ik évben Budapesten tartott egyetemskonvent, midőn kimondta, hogy valamennyi theol. tanintézetünk hivatalos neve: „theologiai akadémia,” egységesen szervezve, négy éves tanfolyammal berendezett és legalább négy rendes tanárral beállítva.

„A theologiai akadémia, tanítóképző intézetek, középiskolák szervezete és tanterve” részletesen előírja és megszabja a theol. akadémiákon előadandó kötelező, és nem kötelező tantárgyakat, azoknak terjedelmét és az egyes tárgyak előadására szükséges heti óraszámot. — Mindezen intézkedéseket betetőzi az 1886-ik évben Pápán tartott konvent intézkedése, mely a lelkészképesítő vizsgákat s ezzel kapcsolatban a theol. magántanári vizsgákat szabályozta.

E konvent rendelkezéséig a leendő theol. tanároknak formális vizsgát nem kellett tenniük, hanem a tanári katedrákat oly egyénekkel töltötték be, a kik már mint theologiai hallgatók, a tudományok szeretete, azoknak szorgalmas művelése által kiválóbb tehetség jeleit adták, a kursus elvégzése után ismeretüket külföldi egyetemeken gyarapították és sikeres szakirodalmi működésük által tüntek fel.

A konventi szabályzat szerint tanári képesítést nyerhetnek az oly theologusok, a kik az akadémiai tanfolyamot sikeresen véggezve, valamelyik külföldi egyetemen legalább egy évig theol. tudományokat halgattak; a szakmájukból készített, legalább három nyomtatott ivre terjedő, írásbeli dolgozatuk elfogadásuk után, a theol. tudományok 10 csoportjából, általuk választott két tárgyból szóbeli vizsgát tesznek, s végül a vizsgáló bizottság tagjai, s

a tanuló ifjuság előtt akadémiai színvonalon álló próbaelőadást tartanak. Ezenkívül theol. tanárokká lehetnek azok is, kik a) a theol. irodalomban tudományos érdemet szereztek, vagy b) külföldön theol. tudori oklevelet nyertek.

A konvent e szabályzatát az erdélyi egyházkerület is egész terjedelmében felvette a közgyűlés 1887-iki jegyzőkönyvébe s az 1888-ik évi közgyűlésen a szabályzat életbe-leptetésének módozatát és részleteit is megállapította.

Ez intézkedés megbecsülhetetlen befolyással volt, úgy a magyar prot. theologiai tudományok fejlődésére, mint a theologiai szakoktatás emelésére; mert egyfelől az írásbeli szakértekezés készítésének követelménye folytán egy többnyire tudományos becsü müvecskével gazdagodik theol. irodalmunk oly tehetségesebb emberektől, a kik különbben a theol. szakmunkák mostoha fogadtatása miatt talán ha írának is valamit, — nem lévén kedvük és tehetségük a munka mellett még a kinyomatás költségeit is megfizetni, — asztaluk fiókjában hevertetnék, a míg jobb idők jönnek; másfelől pedig e szabályzat lehetővé teszi, hogy akadémiaiinkon igazi szakképzett, tudományokat kedvelő és azokat művelni tudó tanárok működhessenek.

A jó eredmény nemsokára mutatkozott, a mennyiben csak n. en yedi akadémia n. kon 1888—1892-ig öt egyén nyert tanári képesítést a Józsa Zsigmond, Berde Sándor, Nagy Károly, Jancsó Sándor és Kiss Albert személyében. Pápán egy, Sárospatakon kettő: Dr. Tüdős István és Szécsi Ferencz; Debreczenben egy: Dr. Bartók Jenő.

A kezünk alatt levő munka szerzője is a czéltől készítő ez értekezést, hogy tanári vizsgát tegyen. Értekezése megjelent, — vizsgára jelentkezett pár hónappal ezelőtt, de az akadémia, melyhez e czéltől folyamodott, tanárai nagy része nem volt abban a helyzetben, hogy rövid időn elfogadhatta volna vizsgáját; — azon hitben, hogy ott sikerülni fog vizsganapot kapni, más akadémiahoz nem folyamodott, s így a szóbeli vizsga letételét rajta kívül álló okok miatt elhalasztva, közrebocsátá értekezését.

Tekintetbe véve az organumot, melyben e pár sor meg fog jelenni, a munka tudományos kritikájába nagy részletességgel nem bocsátkozom. Csupán tartalmát és értékét mutatom föl egy pár vonásban!

Előszavában jelezve azt, hogy czélja az egész ujszövetség megigazulási tanát később részletesen kidolgozni, elismeri, hogy e tanulmányban a megigazulás kérdése teljes vallás-erkölcsi fejlődésének feltüntetésére nem terjeszkedhetett ki. Igen találóan állítja egymás mellé a Jézus és Pál szerinti megigazulást, kimutatva, hogy a közös cél elérésére milyen más utat követ az egyik, mint a másik.

A tárgyalás 13 fejezetben igyekszik a Pál idevonatkozó tanát részletesen, tudományos színezettel és apparatussal, a maga kerekded egészében az olvasó elé állítani. 1. „A megigazulás, mint általában a vallás lényege.” 2. „Bűn és megigazulás.” 3. „A megigazulás ujszövetségi fogalma. A hagyományos egyházi felfogás és Pál fogalma. Krisztus halála, mint engesztelő szer, mint váltságpenz, mint elégtévő áldozat.” 4. „Krisztus halálának büntörölő jelentése.” 5. „A kegyelem.” 6. „A törvény szerepe a megigazulás létrehozásában.” 7. „Cselekedet, hit

és megigazulás.” 8. „A hit eredménye: a) a dikajosüné”, 9. b) „hüjothésia.” 10. „A megigazulás és erkölcsi élet.” 11. „A pneüma, mint ujeletelv.” 12. „A megigazulás processusában létrejött új erkölcsi élet.” 13. „A hit és szeretet.”

Szerző e fejezetben kimutatja a megigazulás tanának nagy fontosságát, a mely a vallásos életnek elsőrendű szükséglete gyanánt jelentkezik, midőn látjuk, hogy a hívő ember megigazulásra törekszik, s e törekvés feltalálható úgy a legfejletlenebb, mint a legtisztultabb vallásalakokban. De mégis legszebben, legerőteljesebben nyilatkozik a tökéletes vallás — a Jézus vallásában, mely a szeretet és fűség vallása. — E vágy és törekvés alapja a bűntudat, mivel a megigazulás nem egyéb, mint a bűnnek eltörlése vagy teljesen, vagy legalább következményeiben. Mind a zsidó, mind a pogány bűnös, az írott törvény és a törvény nélküli állapot nem tesz köztük különbséget, s így minden ember ehez és szomjuhozza a megigazulást. Az első ember (Ádám) által jött a bűn és halál, a második ember (Jézus) által a kegyelem és élet. Így csupán csak általa, az ő büntörölő halála által van az Istennek tetsző állapot, a mely nem külső igazulásban, hanem valódi benső megigazulásban áll, melyet nem a törvény cselekedetei, hanem az élő hit által teszünk, subjektív, magunkévá. A törvény csak az addig élettelen büntelt életre, de felmentést, megigazulást nem tud eszközölni, ezt csupán csak a megfeszített Krisztusba vetett hit adhatja, mert a Krisztus halálában a tökéletes szeretet jelentetett ki, s a kik azt a kegyelem és hit által sajátukká tették, élnek többé nem a bűnben, hanem a kegyelem által létrejött isteni békességben, többé „nem ők élnek, hanem a Krisztus ő bennük!”

A törvény alapján az üdv megszerzésének módja a cselekedet, a kegyelem alapján pedig a hit. A kegyelem kizárja a törvényt, a hit a cselekedetet. A Jézus Krisztusban való hit által jön létre az Isten jótetszése, a kegyelemben való élet, de ez által nem töröltetik el ez ember erkölcsi hivatása, hanem folyton fejlődik, izmosodik, mert a kegyelemben élő ember rest nem lehet.

A kegyelemben egy új élet kezdődik, melyben nem a testiség törvénye, hanem az élet szellemének törvénye uralkodik. Az élet szellemének törvénye pedig létrehozza az ujjászületést, megszentelődést és az Istennek tetsző békés állapotot, a tényleges Istenfűságot, mely a keresztyén élet legfőbb, legmagasztosabb czélja, minden keresztyén törekvés ideálja és betetőzése. Ezt eszközli Isten részéről a kegyelem, az ember részéről a szeretet által munkálkodó hit, azok számára, kik a hit által a pneüma ajándékát vették.

Ezek a szakmunkának főbb vonásai, uralkodó eszméi.

Ha figyelembe vesszük a külföldi theol. irodalom e kérdésre vonatkozó kiváló termékeit, mint: Baur „Neuest. Theol.,” Immer „Theol. d. N. Test.,” Weiss „Bibl. Theol.,” Lipsius „Eváng. prot. Dogmatik,” Bitschl „Die christl. Lehrev. d. Rechtsfertigung u. Versöhnung” stb. — melyeket szerző czéljának megfelelően, nagy önállósággal felhasznált; ha megfontoljuk, hogy a páli iratok alapos tanulmányozása, által az apostoli kor dogmatikusának szellemébe, mennyire képes volt behatolni,

s annak alapján a Pál megigazulási tanát a maga összefüggő egészében kidomborítani; — ha tekintjük a munkán végig vonuló egészséges theol. tudományos felfogást, a találó distinkciókat, a logikus rendben egymásból folyó, egységes tárgyalást; — s ha végül megemlítjük azt is, hogy a Pál tanát, — mely a prot. dogmatikai felfogás alapja és kiindulási pontja, — Masznayik E.-nek egy idevonatkozó munkáján kívül, magyar theol. munkában alig látjuk rendszerbe szedetten tárgyalva: csak helyeselnünk lehet Bodor Jánosnak azt a helyes eszméjét, mely az értekezés tárgyának megválasztásában nyilvánult, s munkáját magyar theologiai irodalmunkra nézve nyereségnek kell tartanunk, s teljes szívünkkel ohajtanunk, vajha előszavában tett azon ígéretét, miszerint nemsokára ki fogja dolgozni az „újszövetség megigazulási tanát“ a maga egészében, minél előbb be is váltaná.

A könyvnek mely Cirner és Linger könyvnyomdájában, igen csinos kiállításban készült, terjedelme 94 oldal; ára: 1 kor. 50 fillér. Ajánljuk úgy a szakembereknek, mint a művelt laikusoknak egyaránt!

Jancsó Sándor.

Vegyes hírek.

Boldog ünnepeket kívánunk olvasóinknak.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Derecskey Imre debreczeni lakost a nagyenyedi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótisztte nevezte ki.

— **Milleniumi fákat** ültetnek hazaszerte. Ismételve kérjük a városi és községi előljáróságokat, birtokosokat, hogy használják fel a husvéti ünnepeket, és ültessenek minél több emlékfát. Tölgy, cser, hárs, dió, gesztenye fa mind igen jó e célra: kegyelet jelzésére.

— **Színészet.** Mint már lapunk legutóbbi számában jeleztük, Deák Péter a délvidéki színházak színigazgatója társulatával Nagyenyedre érkezik, megkezdeni előadásait, husvét első napján, a „Telen“ című legújabb népszínművel. A csak 14 előadásra tervezett működésük biztosítása végett bérletet nyit és a bérletek kötésére Gyárfás Ödön e. titkárt bízta meg.

— **Vasuti kedvezményeket** nyertek az állami tisztviselők, nyugdíjasok és szolgák, valamint családtagjaik részére f. ápril hó 1-től kezdőleg oly módon, hogy 2 firtért arcképes igazolványt nyerve féláru jeggyel utazhatnak. Most, midőn a millenium kiállítás közeledik, bizony ideje lenne a sokkal esekélyebb fizetéssel ellátott vármegyei és városi tisztviselőkre is gondolni s e célból helyes volna, ha vármegyénk részéről hivatalos felterjesztés tételnek a kereskedelemügyi miniszterhez, a kinek nincs miért gondolkodni egy évig ezen a kérdésen, mert a mi jogos és méltányos az egyiknek, jogos és méltányos a másiknak is.

— **Munkakiállítás.** A nagyenyedi polgári leányiskola felsőbb osztályai és a nőmunka tanfolyam növendékei által készített — a milleniumi kiállításra — felküldendő díszes és szép tárgyakat a városi közönség által való megtekintése végett, e hó 3-án délután az iskola munkatermében közszemlére tették. Mi is megtekintettük e gyönyörű munkákat s elmondhatjuk, hogy leányaink izléses, finoman kiállított munkáikkal a kiállításon teljes elismerést fognak szerezni ma-

guknak és intézetünknek. A mi pedig e díszes munkák megválasztását és elrendezését illeti, az a már mindnyájunk előtt szakavatottságáról ismeretes Fűzi Katinka tanító-nő önszámának semmi fáradságot nem ismerő buzgalmat dicséri.

— **Tessék adót fizetni** f. évf április hó 15-ig azoknak akik a képviselőválasztók névjegyébe felvétetűi s legszebb politikai jogaikat gyakorolni akarják, mert aki nem fizeti be mult évi adóját teljesen, az kimarad a listából. Politikai lapjaink már vezércikket is írnak e kérdésről, mi pedig szerény sorokkal figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a jogok kötelességekkel járnak.

— **A gyulafehérvári műkedvelő-társulat** folyó évi április hó 6-án, husvét második napján, a „Nap“ vendéglő üvegtérmeben a helybeli szegény gyermekeket segítő alap javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez. Színpad kerül: „A tör“, vígjáték, 3 felvonásban, írta Váradi Antal.

— **A gyulafehérvári románajku műkedvelő-társulat** folyó évi április hó 7-én ugyancsak a „Nap“ vendéglőben színtén táncmulatsággal egybekötött színi és szavati előadást tart. A műsorba 2 szavati darab s „Egy végzetes éjszaka“ című 2 felvonásos vígjáték van felvéve. A tiszta jövedelem az idevaló két román iskola javára van szánva egyenlő részekben.

— **A gyulafehérvári iparosok** buzgón szervezkednek a millenniumra való felutazásra; az ipartársulat vezetőül — a napokban tartott gyűlésen — Roska József rendőrkapitány iparhatósági biztost kérte fel. A szegényebb sorsu iparosok támogatása végett a társadalmi adományok gyűjtése — mint halljuk — örvendetes eredménnyel folyik.

— **A „Szegény tanulókat segélyező kör“** által márczius hó 21 és 22-en rendezett virágbazár buffet-jere adakoztak eteleket, italokat: Dömök Erzsébet, Fűzi Katinka, Vajna Janka, Klimes Károlyné, dr. Magyar Károlyné, özv. Józsné, br. Bánffy Kazimérné, Keresztesné, Szilágyi Farkasné, Barabás Károlyné, Lóte Lajosné, Bisztricsány Lajosné, ifj. Winkler János, Fogarasi Béláné, Nagy Lajosné, Seymann Józsefné, gr. Busseulné, Will Károlyné, Müller Mihályné, özv. Kiss Sándorné, Morágyi Istvánné, Horváth Józsefné, Török Gergelyné, Horváth Miklósné, Tóth Miklósné, özv. Malom Zsigáné, Cirner Józsefné, Makovicska Ottóné, Lenk Lajosné, dr. Boér Jenőné, özv. Farnos Elekné, dr. Bocz Józsefné, Török Bertalanné, Zenger, Kerekes Mihályné, Kövér Jánosné, Szigethy Jánosné, Tarsoly Árpádné, Ungerpek Miklósné, dr. Winkler Albertné, Szilágyi Gyuláné, Fogarasi Albertné, Váro Ferenczné, Herepei Károlyné, Székelyhid Jánosné, Makkai Domokosné, Ujvári Imréné, özv. Kovács Ödönné, Dancs Samuné, Elekes Károlyné, Petky Ferenczné, Erős Istvánné, Havas Gyuláné, Uray Lászlóné, Szász Józsefné, Végh Istvánné, Pogány Jánosné, Papp Gyuláné, dr. Reznek Jánosné.

Pénzt adtak: Kovács Józsefné 2 frt, Papp Jánosné 2 frt, özv. Kovács Ödönné 2 frt, özv. Sándor Istvánné 1 frt, özv. Székely Ferenczné 1 frt, Folyovics Sándorné 3 frt, Dezső Zsigmondné 1 frt, Asztalos Jánosné 3 frt, özv. Nagy Andrásné 2 frt, Biró Miklósné 2 frt, Reinbold Olivérné 3 frt, Kovács Gyuláné 3 frt, Klein Árpádné 2 frt, Vincze Dánielné 2 frt, dr. Mátyás Mihályné 2 frt, Miksa Zsuzsanna 2 frt, Székelyhid Viktorné 1 frt, dr. Jeney Elekné 2 frt, dr. Farnos Árpádné 2 frt. A nemes szívű adakozók fogadják az egylet nevében hálás köszönetemet. Török Bertalanné, elnök.

— **A „Szegény tanulókat segélyező egylet“** által márczius hó 21. és 22-ik napján rendezett virágbazár sorsjátékára adakoztak tárgyakat: gr. Bus-

seul Henrikné, Jancsó Sándorné, Reinbold Olivérné, dr. Magyar Károlyné, László Gyuláné, Lusztig Lászlóné, Kövér Jánosné, özv. Józsa Zsigmondné, Telegdy Istvánné, Borsay Samuné, Sillman Nándorné, Grohman Károlyné, Cirner Józsefné, Klein Árpádné, Vincze Dánielné, özv. dr. Kovács Ödönné, özv. Wokál Jánosné, Müller Mihályné, Morágyi Istvánné, Horváth Józsefné, özv. Nagy Károlyné, Horváth Miklósné, Schönbergerné, özv. dr. Malom Zsigáné, özv. dr. Reznek Jánosné, dr. Havas Gyuláné, dr. Bocz Józsefné, Kassalik Emília, Miksa Zsuzsanna, Ujváry Imréné, özv. Korody Samuelné, Kerekes Mihályné, Grün Aranka, Ürmösyné Farkas Mária, Petky Ferenczné, dr. Mátyás Mihályné, Nussbaum Gizella, Baranyay Károlyné, Török Bertalanné, özv. Ungár Samuelné, Váro Ferenczné, Horatsik Jánosné, Makovicska Ottóné, Uray Lászlóné.

Adakoztak pénzt: Ács Endréné 1 frt, Kiss Mártonné 1 frt, Cinege János 1 frt, Röder Antalné 1 frt, Dráveczky Gusztávné 1 frt, Dezső Zsigmondné 1 frt, Medgyes Bálintné 1 frt, Fogarasi Albertné 1 frt, Nagy F. Károlyné 1 frt, Nagy Lajosné 5 frt, Herepeiné 1 frt, Szilágyi Gyuláné 1 frt, Bartha Zsigáné 1 frt, Lázár Istvánné 1 frt, Garda Józsefné 1 frt, Fogarasi Béláné 2 frt, Török Bertalanné 2 frt, Jancsó Samuné 2 frt, Laczka Sándor 1 frt, Láposy János 1 frt, Bence Sándorné 1 frt, Sombory Sándorné 1 frt, dr. Farnos Árpádné 1 frt, Szakáts Lajosné 1 frt, Nagy Gergelyné 1 frt, Ürmösyné Farkas Mari 1 frt, Török Antalné 1 frt, Kovács Károlyné 1 frt, Tóth Miklósné 1 frt, Pogány Jánosné 2 frt, Frida Lingner 1 frt, Török Józsefné 1 frt, Papp Gyuláné 1 frt, Paulini Rudolfné 1 frt, Auguste Weinrich 1 frt, Folyovits Sándorné 2 frt, Végh Istvánné 1 frt, Konya Albertné 1 frt, Grünfeld Dávidné 2 frt, Lázár Károlyné 1 frt, Will Károlyné 2 frt, Koneza Albertné 2 frt, Erős Istvánné 1 frt, özv. Székely Ferenczné 1 frt, Albert Ivánné 1 frt, özv. Salak Istvánné 2 frt, Varró Gergelyné 1 frt, dr. Havas Gyuláné 1 frt, özv. Sándor Istvánné 1 frt, özv. Benedekné 1 frt, Makkai Domokosné 1 frt, Korbuly Bálintné 2 frt, Gazsa Samuné 1 frt, dr. Mátyás Mihályné 1 frt, Nussbaum Gizella 1 frt, dr. Jeney Elekné 2 frt, br. Kemény Endre 1 frt, özv. Fűzi Dienesné és leánya 1 frt, Zeyk Miklósné 5 frt, br. Kemény Gyuláné 2 frt, br. Bánffy Kazimírné 2 frt, Sebessy Ádám 1 frt, Asztalos Jánosné 1 frt, Zeyk Dániel 5 frt, Zeyk Kálmán 2 frt, br. Kemény Gerő 2 frt, Csepreghy Jánosné 1 frt, Keresztes Józsefné 1 frt, Lóte Lajosné 1 frt, Veres Miklósné 1 frt, özv. Bőjthe Zsigáné 50 kr, Lovicsné 1 frt, Nagy Andrásné 1 frt, Barabás Károlyné 1 frt, Tóth Ilona 50 kr, Harmath Miklósné 1 frt, Tarsoly Árpádné 1 frt, Scheidel Józsefné 50 kr, Hudelisz Mátyásné 1 frt 50 kr, Dombrovsky Albert 50 kr, Szigethy Jánosné 1 frt, Vajna Janka 50 kr, Kovács Józsefné 2 frt, Kovács Mihályné 40 kr, Mátyás Lajosné 50 kr, Lőrincz Károlyné 50 kr, Lázár Adolfné 50 kr, Josefina Tartler 1 frt, Luka Albertné 50 kr, Vinkler Bella 1 frt, özv. Nagler Frigyesné 50 kr, özv. Kovács Elekné 50 kr, Oláh Miklós 50 kr, Seymann Józsefné 1 frt, Tökés Imréné 1 frt, Albrechtovicsné 50 kr, Sebestyén Sándorné 1 frt, Hajdu Erzsé 1 frt, dr. Ebergényi Sándorné 2 frt, Szász Józsefné 1 frt, Brassay Sándorné 50 kr, Lázár Imréné 1 frt, Incze Samuelné 1 frt, Veres Albertné 1 frt, Seprényi Jánosné 1 frt, A nemes szívű adakozók fogadják az egylet nevében hálás köszönetemet. Török Bertalanné elnök.

— **Virágszin statisztika.** Az Európában tenyésztett virágfajták közt erősen dominál a fehér szín. A tenyésztett 4200 fajták közt 1124 fajtának van fehér virága, 951-nek sárga, 828 vörösen nyílik, 594 kékvirágu, 303 fajtának virága violaszíntű és 250 fajtáé többszíntű.

— **Magyar Osztály-Sorsjáték** sorsjegyeinek a III. osztályra való megújítása kezdetét vette. Ezen nemcsak nálunk, de külföldön is oly gyorsan népszerűvé lett sorsjáték utolsó főhúása május 12—28-ig ejtetik meg. A ki nem húzott II. osztályu sorsjegyek azok visszaszolgáltatása és a

megújítási díj, és pedig: 1 egész 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt lefizetésével a sorsjegyeken jelzett elárusítóknál legkésőbb május 2-ig újítandók meg. Teljes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály huzásán minden további nélkül résztvesznek. A rendkívül kedvező nyereségyesélyekből csaknem mindenki igyekszik a maga részét kivenni és így elképzelhető, mily óriási erő-megfeszítésükbe kerül az elárusítóknak, hogy a közönséget a tömérdek sorsjegyek kifizetésével és megújításával kielégíthessék. Heintze Károly főelárusítóhoz Budapesten naponként ezer számba érkeznek a levelek, részint a ki nem huzott sorsjegyek megújítása, részint a nyertes sorsjegyek kifizetése céljából. Ezen levelek elintézésénél természetesen a legnagyobb praecizitással és pontossággal kell eljárni. Éppen azért csaknem lehetetlen azok igényeit kielégíteni, kik sorsjegyeik megújítását az utolsó napokra, vagy pláne a határnapra (május 2-ra) hagyják. A posta- és korrekt kiszolgálás érdekében tehát ajánlatos, hogy a megújítandó sorsjegyek az illető elárusítóknál minél előbb praesentáltassanak, illetve beküldessenek.

Apróságok.

Még egy boldog nap.

Hadd szorítsam meg kezed pájtás, a mai nap élted egyik boldog napja.

Nagyon sietsz öregem, hiszen csak holnap házasodom.

Azért mondom, hogy a mai nap élted egyik boldog napja.

Versengés.

Dr. A. Én egy barátomat az utolsó két évben háromszor állítottam lábra.

B. Ezzel ugyan nincs mit dicsekedned édes doktorkám. Én megtettem azt Hörpints közös barátunkkal tizennégyezer az éjjel.

Előny.

„De jó a hebegőnek! Az beéri két-három gondolatlanul az egész hosszú zsurt!”

Szép biztatás.

Az orvos veszélyes műtétet fog s a beteg, aki rémségesen fél, azt kérdezi tőle, vajjon a műtét nem lesz-e nagyon fájdalmas.

— A betegre minden esetre, — feleli az orvos — de reánk orvosokra nem, mert mi ilyenkor rendkívül izgatottak vagyunk.

— Miért? — kérdezi a beteg.

— Mert az ilyen műtét száz eset közül csak egyszer szokott sikerülni.

Nem lepte meg.

— Hallotta már a nagy újságot? . . . Z.-t letartóztatták . . . Ki hitte volna?

— Oh, engem cseppet sem lep meg; én mindig úgy tekintettem őt, mint szabad labon lévő foglyot.

Egy új regényből . . .

Mint szegény fia kerül Budapestre; kezdetben semmije sem volt; de már néhány év múlva megkapta a delirium tremenst.

Leányok.

— Hogyan, te férjhez mégy és én nem tudok róla semmit? Még csak szóval sem értesítettél engem?

— Nem képzelheted, hogy mennyire el voltam foglalva . . . De majd máskor, a legközelebbi alkalommal nem fogom elfelejteni.

Klegyezés.

K. fülíg uszik az adósságban. Az egyik hitelezője a következőket írta neki:

„Három esztendeje immár, hogy önnekem öt forinttal tartozik. A következő ajánlatot teszem önnek: fizesse ki azonnal tartozását és én ötven százalékot elengedek önnek.”

Erre K. posta fordultával ezt válaszolta:

„Az ön ajánlata nagyon előnyös ugyan reám nézve, de talán mégis jobb lesz, ha ön a következőket fogadja el: várjon még három esztendeig és akkor semmivel sem fogok önnek tartozni.”

Jó állás.

Goldmarkról, zeneszerző hazánkfőről, azt beszélik, hogy valóságos apai szeretettel csüng szellemi gyermekein és minden alkalmat felhasznál annak megfigyelésére, hogy a közönség miként vélekedik róluk. Egy ízben B.-be utazott, hol jelen akart lenni „Sába királynője” című operájának első előadásán. A vasuti kocsiban egy szép fiatal asszony ült vele szemben. A zeneszerző sokáig töte azon a fejét, hogy miképpen mutassa be magát szép vis-à-vis-jának; végre neki bátorodott és azt mondta:

— Nagysád valószínűleg nem tudja, hogy ki vagyok?

— Bizony nem tudom! felelte a kérdezt.

— Goldmark Károly vagyok, Sába királynőjének a szerzője.

— Ah, ez igazán nagyon jó állás lehet.

A párisi bírák.

Amióta Ricard Franciaország igazságügy-minisztere, a párisi vizsgálóbíráknál — a francia boulevard-humor szerint — ilyen jelenetek fordulnak elő:

A vizsgálóbíróhoz rablógyilkost vezetnek be, aki két öreg asszonyt meggyilkolt és kirabolt. A bíró szigorú hangon kérdezi tőle:

— Ön képviselő?

— Nem, uram.

— Hát újságíró?

— Nem, uram.

A vizsgálóbíró arca barátságossá válik s nagy kegyesen így szól:

— Ugy hát elmehet, barátom, ön szabad!

Mibe kerül a permetezés?

Mutatványos Linhart György és Mezey Gyula gazd. akadémia tanároknak „A szőlő peronoszpóra betegsége” című jeles munkájából.

(Vége.)

Egy kat. hold 3-szori permetezése tiszta kekkő-oldattal 11 frt 32 krajczárba kerül.

E számításból, mindegyik szorból 3-szori permetezést es egyforma mennyiséget véve fel, kitűnik, hogy a bordói lé 1 frt 25 krajczár jó körülbelül kevesebbe, mint az azurin, rézgálicz-oldat ellenben körülbelül 6 frttal olcsóbb a bordói lénél.

De tekintetbe véve, hogy a rézgálicz-oldatból 3-szori permetezés nem lesz elegendő akkor, ha a bordóival 3-szor kell permetezni, s tekintetbe véve, hogy a rézgálicz-oldatból, mert ez nem tapad jól a levelzethez — nagyrésze mindjárt a permetezésnél lecsepeg — többet kell felhasználnunk, mint a bordói léből: a rézgálicz-oldat olcsósága csak látszólagos.

A közölt számadatokból látjuk, hogy a munka (napszám-bér és vízfordás) tulajdonképpen drágább, mint a permetező anyag, s így, ha a rézgálicz-oldattal többször kell permeteznünk, mint a bordói lével, az előbbi drágább lesz.

Ezért, tekintve a bordói lé előnyeit, még egyszer mindenkinek a legmelegebben a bordói lét ajánljuk.

Ha tekintetbe vesszük a permetezés 17 frtnyi költségét, biz ez szép összeg, de olyan összeg, mely busásan meghozza a maga kamatját. Hiszen a mai nagy borárak mellett 1 hektoliter mustért megkapja a szőlősgazda egy hold permetezésének költségét. Pedig az olyan években, minők az 1891- és 1892-ik évek voltak, ez a 17 frt sok embernek egész termését, mi legalább 10—12-szer ily összeget képvisel, megmenthette volna. Mert hány ember volt az említett években, aki semmit sem szüretelt le.

Amint azt tudjuk, a permetező lé készítéséhez edények kellenek. Mivel pedig az ismertett anyagok bármelyikét használjuk is, azok a vas-edényeket megmarják, azért ismételjük azt, amit már a bordói lé készítésének leírásánál elmondottunk, hogy mind az oldatok készítéséhez, mind azok átszűréséhez, csakis faedényeket használjunk, a merítéshez pedig (az átszűrésnél vagy a permetezőgéj megtöltésénél) cserép-bögréket használhatunk.

Akiknek nagyobb szőlők vannak, azok a mustos kádakat használhatják az oldatok elkészítéséhez, a bordó-léhez szükséges méz-tejet pedig petróleumos hordókban (melyek előbb tisztára kimosandók) készíthetik el sugyancsak petróleumos hordót használhatnak a bordói lé átszűréséhez is.

Aki csak kisebb szőlővel (1/2—1 holddal) bír, annak az oldatok elkészítéséhez is petróleumos hordóba 1 1/2 hektoliter oldatot lehet elkészíteni s egy ilyen hordó ára 1 frt 20 kr. Ha valakinek tehát kisebb szőlője van, az legjobban teszi, ha három petróleumos hordót vásárol. Kettőt belőlük az oldat elkészítéséhez használ, a harmadikat pedig ketté fűrészelteti; az egyik felhordó jó lesz a méz-tej elkészítéséhez, a másik a bordói lé átszűréséhez.

Sok időt kimélhet meg az ember, ha a hordókat megjelöli akként, hogy például a petróleumos hordók belsején minden 50 liternyi magasságot beégetett jellel megjelöl, nagyobb kádaknál pedig minden 1 vagy 2 hektoliternyit. Ha az oldatok készítéséhez mustos kádakat használtunk, ezeket a szüret előtt okvetlen meg kell tisztítani, mert a kádak falához sok réz tapad, amit azután a must oldana fel.

Legjobb az ilyen kádakat akkor, ha már az utolsó permetezést elvégeztük, vízzel megtölteni s e vizet bennök 2—3 napon át állani hagyni. A víz a réznek jó részét feloldja. A még hátramaradó rézet azután úgy távolítjuk el, hogy annyi liter tiszta vizet forralunk, ahány hektoliteres a hordó, s a forró víz minden literére 3 decziliter közönséges, akármelyik fűszer-kereskedésben kapható só-savat számítva, ezt a forró vízbe beleöntjük. Ha ezt megtettük, a só-savas forró vizet beöntjük a kitisztítandó kádba s ezt surlókefekkel dörzsölgetjük. Ilyen eljárásnál a kádat szépen ki lehet tisztítani. Egy 10 hektoliteres kád kitisztítására tehát 10 liter forró víz és 3 liter só-sav szükséges. A só-sav literének ára fűszer-kereskedésben 20—22 kr szokott lenni, s így ez az eljárás nem is drága.

—y.—

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Egyeden.

Piaci árak.

Nagy-Enyed, 1896. április 5.

Buza legjobb	100 kilogramm	7.50
" közepszerű	" "	7.-
Kétszeres legjobb	" "	6.50
" közepszerű	" "	6.-
Rozs legjobb	" "	5.25
" közepszerű	" "	5.-
Zab legjobb	" "	5.50
" közepszerű	" "	5.-
Kukorica (tengeri)	100 kilogramm	5.50
Burgonya	" "	2.-
Széna legjobb	egy szekér	6.50
Szalma legjobb	" "	2.50
Bikkfa 1 köbm. keresztirány nélkül, 1 m. hosszú	" "	3.50
Cserfa 1 " " " " "	" "	3.50
Tűgifa 1 " " " " "	" "	3.50

Faszén kemény	egy hektoliter	1.80
Marhahús	1 kilogramm	32-36
Serfésűs	" "	40-44
Szalonna	" "	64-72
Disznózsír	" "	- 80
Vörshagyma	" "	- 15
Fokhagyma	" "	- 20

33-1896. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a nagyszombati kir. törvényszék 1895. évi 85 31-95. polg. számu végzése következtében Dr. Gerasim Emil n.-enyedi ügyvéd által képviselt „Albina” nagy-szebeni takarékpénztár javára Kocsis Ferencz, Vecsei Mihály és Ferencz

ordi lakosok ellen 200 frt 40 kr s jár. erejéig 1896. évi január hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 331 frtra becsült, a foglalási jegyzőkönyvben 1-8 tételszám alatt előforduló lovak, szekerek, sertések és eséplőgépekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbíróóság 181-1896 sz. végzése folytán 200 frt 40 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 9-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 44 frt 33 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Ozd községben a község hazánál leendő eszközölésére 1896. évi április hó 14-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsironatul is el fognak adatni

Kelt Maros-Ujvárt. 1896. évi március hó 28. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó

*** Utolsó főhuzás. ***
Magyar
osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12 től 28 ig.

Nyeremény	korona	=	korona
1 jutalomdíj	600 000	=	600 000
1 „	400 000	=	400 000
1 „	300 000	=	300 000
1 „	200 000	=	200 000
1 „	100 000	=	100 000
2 „	40 000	=	80 000
2 „	20 000	=	40 000
5 „	10 000	=	50 000
10 „	8 000	=	80 000
34 „	6 000	=	204 000
100 „	2 000	=	200 000
200 „	1 000	=	200 000
2 650 „	200	=	530 000
22 000 „	150	=	3 300 000
25 007 nyeremények és 1 jutalom		=	6 284 000

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600 000 korona jutalomdíjat.

III. osztályú vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60,-	30,-	6,-	3,- forint

Ezen eredeti sorsjegy áraikon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

646. 2-7

II. osztályú sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályú sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20 sorsjegy
20.-	10.-	2.-	1.- forint

legkésőbbén május 2-ig eszközölendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

Fontos minden kocsi-tulajdonosnak!

I. Bécs-Ujhelyi gyanta és terpentinolaj-finomító gyár.
Furtenbach Ferencz
Bécs-Ujhelytt.
Kátrány termények és zsíráruk gyára.

Uj, különleges tengelyzsír
Eddig el nem ért kenhetőség.
olaj és féltolaj tengelyeknek. 682. 2-4

Nem fagy meg, nem foly le, a tengelyek soha se tüzesednek, nélkülözhetlen nyílt és zárt tengelyeknek.
Használható minden szerkezettű kenő készülékeknel.
Vegyileg megvizsgálva!
Gyakorlatban kipróbálva!
Sav-, víz- és gyantamentes.

Szétküldés csak eredeti bádogdobozokban 5 kilónként.
Egy doboz ára:
Ausztia-Magyarországra, bérmentve bármely posta áll. frt. 2.50
Bosznia és Hercegovinára, " " " " 2.75
Külföldre: ab szétküldési állomás Bécs-Ujhely " " 2.25

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen,

hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.

Aki tehát olcsón s biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Sz. 907—1896.

Pályázati hirdetés.

Alsófehérmegye kis-enyedi járásban rendszeresített pokafalvi és vingárdi körorvosi allomás üresedésbe jöven, ezen állomásra pályázatot hirdetek.

A körorvos fizetése 500 frt és 150 frt uti átalány, mely javadalmasok előleges havi részletekben a székáprészakai, illetve vingárdi pénztárból vehetők fel.

A pokafalvi kör áll a székáprészakai, örményszékési és buzdi körjegyzőségek községeiből (12 község, 10.005 lakossal), székhelye Pokafalva község; a vingárdi kör áll a vingárdi és kutfalvi körjegyzőségek községeiből, 6 község 7523 lakossal és székhelye Vingárd község.

Pályázni kívánók jelenlegi szolgálati viszonyaikon kívül kötelesek az 1870. évi XIV. t. cz. 43 § ában előírt minősítvényeket a pályázati kérés mellett igazolni.

A választás 1896. évi április hó 20. illetve 21 én délelőtt 10 órakor fog Pokafalva, illetőleg Vingárd község irodájában megtartatni, a pályázatok azonban április hó 14-ig bezárólag Konezán, a kis-enyedi járási főszolgabírói hivatalnál benyújtandók.

Kisenyedi járás főszolgabírájától.
Konezán. 1896. márczius 27-én.

Chirilla István
főszolgabíró.

687. 1—1

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben

osakis, mint eddig, ezentulis

Eszéken, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztátalanságokat biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz	40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.	
1 tégely kézpaszta	60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva, és kéri a t. közönség csakis **Dienes** féle eszéki kenőcsöt és szappant kéri és elfogadni.

Szálloda-átvétel

Maros-Ujvártt.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy helyi

*Roth és Barth***„Kincstár” szállodáját**

átvettem, és főtörekvésem az lesz, hogy az utazó és fürdőző közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

Jó és izléses konyháról, valamint az italok valódiságáról és tisztaságáról kezeskedem.

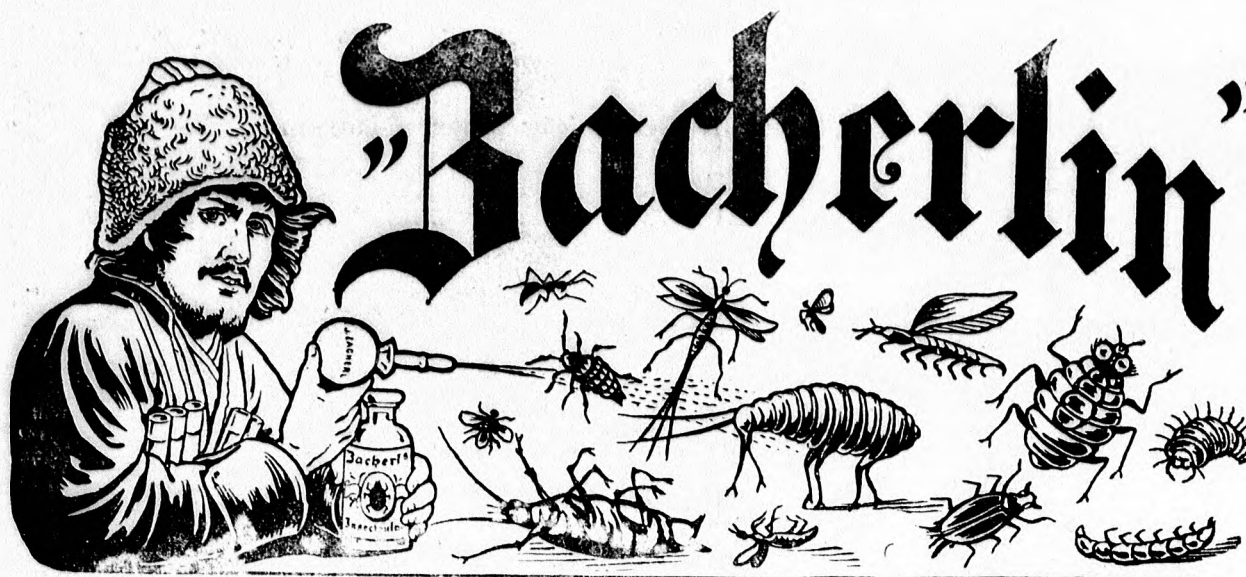
Vasuti közlekedésre saját fogataim minden vonathoz a n. é. közönségnek rendelkezésére állanak.

Maros-Ujvár, 1896. április hó.

Kiváló tisztelettel

Szakáts József.

186 1—2.

„Zacherlin” hatása
bámulatos!
Ugy ől mint
egyetlen
más

szer sem, mindennemű rovarokat — poloskákat, bolhákat, konyhabogarakat, molyokat, svábbogarakat, stb. — s ezért, mint a maga nemében a világon páratlan szer, híressé és keresetté lett Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg. 2. a „Zacherl” név.

672. 2-10

Kapható a következő ezégeknel:

Nagy-Enyeden: Bisztricsány Lajos.	Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.	Gy.-Fehérvárt: Szentgyörgy Mór.	Balászfalván: Schieszl Károly.
„ Cirner J. József.	„ Fröhlich Gyula.	Abrudbányán: Holnay Árpád.	Maros-Ujvárt: Simon Pál.
„ Winkler János.	„ Jakabfy Albert.	„ Molnár Árpád.	„ Virág Tamás.
	„ Nagy József.		

Kőbányai Polgári Serfőző-Részvénytársaság

Budapest—Kőbányán.

➔ **Részvénytőke négy millió korona.** ➔

Van szerenesénk az érdekelt körökkel tisztelettel tudatni, hogy

NAGY-ENYEDEN

PAPP GYULA bizományosunknál

egy kizárólagos főraktárt létesítettünk, a hol is söreink úgy hordókban, valamint

➔ **légmentes töltőgéppel** ➔

telített palackokban mindenkor az országSZerte ismert kitűnő minőségben és napenként friss töltésben kaphatók.

Kérjük a tisztelt érdekelt feleket, hogy sörszükségletük fedezése végett bizalommal forduljanak nevezett főraktárosunkhoz, a ki feladatának fogja ismerni a t. fogyasztók igényeinek lelkiismeretesen es kellő pontossággal megteleelni.

Tisztelettel

Ajegyzők kívánatra bérmentve azonnal megküldetik.

a Kőbányai Polgári Serfőző részvénytársaság igazgatósága.

Sörnemek:

Polgársör márcziusi, **Királysör**, **Szent István sör** pilseni módszer szerint, **Kőbányai Barátsör** bajor módszer szerint, **Kiviteli márcziusi**.